

ת"פ 55826/08/17 - מדינת ישראל נגד בר בן סעדון, יובל מוצפי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 55826-08-17 מדינת ישראל נ' בר בן סעדון (עציר) ואח'

בפני כבוד השופט מרדכי לוי

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י עו"ד גיל קרן-רם ועו"ד ליה קוק, פמת"א (פלילי)

נגד

הנאשמים

1. בר בן סעדון (עציר)

ע"י בא-כוחו עוה"ד רפאל רפאלוב

2. יובל מוצפי

גזר - דין לגבי נאשם 1

פתח דבר

1. נאשם 1 (להלן: "**הנאשם**") הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות הבאות, לאחר שנמחקו מכתב האישום המקורי שלושה אישומים (האישומים הראשון, התשיעי והעשירי):

באישום השני: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק"); שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק; גניבה מרכב או פירוק מרכב, לפי סעיף 413ד(ב) לחוק; ושינוי זהות של רכב או חלק מרכב, לפי סעיף 413ט לחוק.

באישומים השלישי, השישי, השביעי והשמיני: שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק.

באישום הרביעי ובאישום השנים-עשר: קשירת קשר לביצוע פשע (שוד), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; ושוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק (באישום הרביעי - ביחד עם סעיף 29 לחוק).

באישום החמישי ובאישום האחד-עשר: שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק; גניבה מרכב או פירוק מרכב, לפי סעיף 413ד(ב) לחוק; ושינוי זהות של רכב או חלק מרכב, לפי סעיף 413ט לחוק.

2. הודאת הנאשם ניתנה, כאמור, בעקבות הסדר טיעון, שהתייחס בעיקר לתיקון כתב האישום. כמו כן, הוסכם כי הנאשם יופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו. עם זאת, הסדר הטיעון לא התייחס לעניין העונש.

בטרם יפורטו עובדות כתב האישום המתוקן יצוין כי נאשמת 2 בתיק דנן (להלן: "הנאשמת"), הורשעה אף היא, על פי הודאתה בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, והטיעונים לעונש בעניינה יישמעו ביום 8.7.18.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. על פי המבוא לכתב האישום המתוקן, עובר לתאריך 19.3.17 גמלה בליבו של הנאשם החלטה לשדוד סניפי דואר ובנקים שונים (להלן: "התכנית הפלילית").

על מנת להוציא לפועל את התכנית הפלילית וכן במטרה לטשטש את זהותו ואת עקבותיו, פעל הנאשם כדלקמן:

א. הנאשם הצטייד בכלי רכב שונים, ובין היתר ברכב פרטי ובמספר אופנועים שונים, כפי שיפורט להלן.

ב. הנאשם הצטייד בלוחיות רישוי גנובות, מכלי רכב שונים, לצורך הסוואת כלי הרכב שעמם הגיע לאירועי השוד.

ג. הנאשם הצטייד במסכת פנים ובקסדות שונות.

ד. הנאשם הצטייד מבעוד מועד בכפפות ידיים ובתיקים שונים שבהם הסתיר את נשקו, ושאליהם הכניס את סכומי הכסף ששדד.

עוד במסגרת התכנית הפלילית, רכש הנאשם **שני אקדחי אוויר**, שביכולתם לסכן ולפגוע ואשר מסוגלים לירות כדוריות (להלן באישום השני: "**אקדח 1**" וביתר האישומים: "**אקדח 2**"). האקדחים נחזו להיות אקדחים המסוגלים להמית. את האמור עשה הנאשם במטרה להטיל אימה על קורבנותיו ולגרום להם לציית לדרישותיו ולמסור לידיו כספים.

במסגרת התכנית הפלילית וכפי שיפורט להלן באישומים השני, הרביעי והשנים-עשר, קשרו הנאשם והנאשמת קשר לביצוע מספר מעשי שוד, המהווים חלק מהתכנית הפלילית.

במסגרת הקשר ולשם קידומו, בדקו הנאשמים ברשת המקוונת על-אודות סניפי בנקים שונים וכן התעדכנו בחדשות לאחר מספר אירועי שוד שביצע הנאשם.

4. **על פי עובדות האישום השני** (כאמור, האישום הראשון נמחק, במסגרת הסגר הטיעון, כמו גם האישומים התשיעי והעשירי), הנאשמים תיאמו ביניהם כי הנאשם יתצפת על מוסד פיננסי שיש בו כסף

מזומן, ידווח לנאשמת והם יחליטו במשותף אם לבצע שוד במקום.

עובר ליום 27.3.17 פירק הנאשם שלא כדין לוחית רישוי מכלי רכב, ללא רשות בעליו, והרכיב אותה על גבי רכב מסוג קיה פיקנטו מ"ר 31-121-52 (להלן: "**רכב 1**"), במטרה להקשות על זיהויו.

ביום 27.3.17 או בסמוך לכך הגיע הנאשם ברכב 1 לסניף הדואר שברחוב האורגים 21 בחולון (להלן: "**סניף דואר 2**"), כשעל פניו מסכה ומשקפי שמש, לבוש בגדים כהים, על ידיו כפפות והוא מצויד בתיק שבו נשא את אקדח 1. הנאשם נכנס לסניף הדואר כשבידו אקדח 1, נכנס אל מעבר לדלפק הכספריות ואמר להן: "אל תזוזו, אל תעשו כלום ולא יקרה כלום". הנאשם פתח את מגירות הדלפק, הוציא מהן שטרות כסף בסך 30,200 ₪ והכניסם לתיק שנשא עמו. מיד לאחר מכן, נמלט הנאשם במהירות מהמקום באמצעות רכב 1.

על פי עובדות האישום השלישי, ביום 16.4.17, בשעה 11.30 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם באופנוע לסניף בנק דיסקונט שברחוב הנחושת בחולון (להלן: "**בנק 1**"), כשהוא לבוש מעיל שחור, חובש קסדה, כפפות על ידיו ומצויד בתיק שבו נשא את אקדח 2. הנאשם נכנס לבנק, אחז את אקדח 2, קפץ מעל לדלפק לעבר קופות הבנק ואמר: "אל תדאגו, אני לא אפגע בכם, תקופה קשה". הנאשם פתח את מגירות הדלפק, הוציא מהן שטרות כסף בסך 48,350 ₪ והכניסם לתיק שנשא עמו. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם במהירות באמצעות האופנוע.

על פי עובדות האישום הרביעי, ביום 15.5.17, בשעה 14.15 או בסמוך לכך, שלחה הנאשמת לנאשם מסרונים שבהם מספר אפשרויות של סניפי בנק שאותם ניתן לשדוד, שעות פתיחה, פעילות ההפקדות, המלצות לדרך פעולה ותיאור גובה דלפק הכספרים.

בסמוך לכך, בשעה 14.45 באותו יום, הגיע הנאשם באמצעות אופנוע 2 לסניף בנק מזרחי טפחות שברחוב לישנסקי 3 בראשון לציון (להלן: "**בנק 2**"), כשהוא לבוש בגדים שחורים, קסדה וכפפות ומצויד בתיק שבו נשא את אקדח 2. הנאשם נכנס לבנק, שלף את אקדח 2 לכיוונה של הכספרית וקפץ לכיוונה אל מעבר לדלפק ואמר: "לפתחו קופות". הנאשם נטל את שטרות הכסף שהיו במגירות הדלפק מעמדת הכספרית ומעמדת כספר נוסף, וחטף שטרות מידו של הכספר. הוא הכניס את השטרות בסך 93,300 ₪ לתוך שקית וצעק: "להירגע הכל בסדר זה נגמר". מיד לאחר מכן נמלט הנאשם במהירות באמצעות אופנוע 2.

על פי עובדות האישום החמישי, עובר ליום 15.6.17 פירק הנאשם שלא כדין לוחית רישוי מכלי רכב, ללא רשות בעליו, והרכיב אותה על גבי אופנוע 3 במטרה להקשות על זיהויו. ביום 15.6.17 בשעה 16:45 או בסמוך לכך הגיע הנאשם לסניף בנק הפועלים שברחוב איילה 34 בבאר יעקב, כשעל ידיו כפפות, חובש קסדה, נועל נעליים שחורות ומצויד בתיק שבו נשא את אקדח 2. הנאשם נכנס לבנק, שלף את אקדח 2, התקדם לעבר הכספריות ואמר להן: "זה שוד, להוציא כסף, מצטער יש לי ילדה חולה בבית". כתוצאה ממעשיו של הנאשם העבירו הכספריות לידיו סך של 69,450 ₪. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם במהירות באמצעות אופנוע 3.

על פי עובדות האישום השישי, בהמשך אותו יום, 15.6.17, בשעה 17:10 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם באמצעות אופנוע 3 שעליו לוחית רישוי גנובה לסניף בנק דיסקונט שברחוב הירמון 1 ביבנה, כשהוא לבוש ומצויד כאמור באישום החמישי. הנאשם נכנס לבנק, קפץ אל מעבר לדלפק, שלף את אקדח 2, כיוון אותו לעבר הכספרית ואמר לה: "פתחי את המגירה, אל תדאגי אני לא אעשה לך כלום". הנאשם פתח את המגירה של הכספרית וכן את מגירת הביטחון שהייתה בסמוך לכספרית נוספת, נטל מהן שטרות כסף בסך ₪ 21,930 והכניסם לתיק. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם במהירות באמצעות אופנוע 3.

על פי עובדות האישום השביעי, ביום 18.7.17, בשעה 13:20 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם באופנוע 4 לבנק 1 כשהוא לבוש בגדים כהים, נועל נעליים שחורות, כפפות על ידיו וחובש קסדה, וכשהוא מצויד בתיק שבו נשא את אקדח 2. הנאשם נכנס לבנק 1, שלף את אקדח 2 מהתיק, קפץ אל מעבר לדלפק ואמר: "תוציאו את הכסף מהמגירות, תפתחו את כל המגירות". הנאשם נטל ממגירות הדלפק בזו אחר זו שטרות כסף בסך ₪ 42,500 והכניסם לתיק. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם במהירות באמצעות אופנוע 4.

על פי עובדות האישום השמיני, בהמשך אותו יום, 18.7.17, בשעה 14:00 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם באופנוע 4 לבנק 2, כשהוא לבוש ומצויד כאמור באישום השביעי. הנאשם נכנס לבנק 2, שלף את אקדח 2 מהתיק, הקיש באמצעותו על הדלפק, קפץ מעליו ואמר: "זה שוד לא לזוז". הנאשם דרש מהכספרים לפתוח את המגירות, נטל מהן שטרות כסף בסך ₪ 10,070 והכניסם לתיקו. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם במהירות באמצעות אופנוע 4.

על פי עובדות האישום האחד-עשר, עובר ליום 9.8.17 פירק הנאשם שלא כדין לוחית רישוי מכלי רכב, ללא רשות בעליו, והרכיב אותה על גבי אופנוע 5 במטרה להקשות על זיהויו. ביום 9.8.17, בשעה 14:55 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם באמצעות אופנוע 5 לסניף דואר 2. הנאשם הגיע כשהוא לבוש ומצויד כאמור באישום השביעי, הוא נכנס לסניף דואר 2, שלף את אקדח 2 מהתיק, כיוון אותו לעבר מנהלת הסניף והורה לה לפתוח את הדלת המובילה אל מעבר לדלפק הכספריות. מנהלת הסניף סירבה לפתוח את הדלת ובתגובה הנאשם אמר לה: "סופר עד שלוש ויורה". בנוסף, פנה הנאשם ללקוחות והורה להם לא לזוז, והם הסתתרו מאחורי ספסל שהיה במקום. הנאשם טיפס מעל לזכוכיות הדלפק, פתח את מגירות הדלפק בזו אחר זו, הוציא מהן שטרות כסף בסך ₪ 2,970 והכניסם לתיק שנשא עמו. בהמשך ניסה הנאשם להיכנס אל החדר הפנימי, שבו תפסו הכספריות מחסה, ואמר: "אני אגיע לכספת, תפתחי אני אומר לך אני אירה", אך זאת ללא הצלחה. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם במהירות באמצעות אופנוע 5.

על פי עובדות האישום השנים-עשר, במסגרת הקשר ולשם קידומו, תיאמו ביניהם הנאשמים כי הנאשמת תבדוק את שעות הפעילות בסניף בנק לאומי שברחוב סוקולוב 45 בחולון ותגיע לסניף הבנק כדי למסור לנאשם את תיאור מבנה הבנק ואת גובה דלפק הכספרים. ביום 9.8.17, בשעה 13:40 או בסמוך לכך, נסעו הנאשמים ברכב 1 לכיוון סניף הבנק האמור, הנאשם המתין לנאשמת בחוץ והנאשמת סייעה לנאשם בביצוע השוד בכך שנכנסה לבנק וצילמה את דלפק הכספרים. למחרת חיפשה הנאשמת את שעות הפעילות של סניף הבנק. ביום 14.8.17, בשעה 13:20 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם באופנוע 4 שעליו מורכבת לוחית רישוי

גנובה. הנאשם הגיע כשהוא לבוש ומצויד כאמור באישום השביעי, הוא נכנס לבנק, שלף את אקדח 2 מהתיק, ניסה להיכנס לדלפק דרך הדלת, אך ללא הצלחה. בהמשך טיפס הנאשם מעל לזכוכיות הדלפק וקפץ לתוך האזור שבו ישבו הכספרים. הנאשם פתח את המגירות בזו אחר זו, הוציא מהן שטרות בסך 56,300 ₪ והכניסם לתיקו.

תסקיר שירות המבחן

5. על-פי תסקיר שירות המבחן מיום 22.4.18, הנאשם הוא רווק, בן 26, ומזה כשנה וחצי הוא מאורס לנאשמת, שעמה התגורר טרם מעצרו. הנאשם נשר מספסל הלימודים לאחר 11 שנות לימוד, ובפני שירות המבחן הוא תיאר קשיים חברתיים והתרועעות עם חברה שולית. אף על פי כן, הנאשם התגייס לחטיבת הצנחנים ושירת שירות צבאי מלא כלוחם. לאחר שחרורו מהצבא, עבד הנאשם בעבודה מועדפת, ולאחר מכן הוא עבד בנגרייה של סבו. במקביל, הנאשם פתח עסק בבעלותו, אולם כעבור שנה הוא מסר את העסק להוריו וחזר לעבוד בתחום הנגרות.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי לאורך השנים הקשר עם הוריו היה תקין, עד שהכיר את בת זוגו - הנאשמת. לנוכח התנגדותם, בעיקר התנגדותה של אמו, לקשר עם הנאשמת, חלה הדרדרות בקשר של הנאשם עם הוריו - משבר שהחריף עד כדי ניתוק הקשר עמם.

שירות המבחן הדגיש כי לחובת הנאשם אין הרשעות קודמות.

הנאשם מסר כי הוא ביצע את העבירות על רקע מצוקה כלכלית. לדבריו, הוא צבר חובות כלפי נותני שירותים שלהם נזקק לקראת חתונתו (עם הנאשמת), לאחר שאמו חזרה בה מהבטחתה לסייע במימון החתונה. הנאשם הסביר כי הוא חווה חוסר אונים ותסכול משמעותי לנוכח חובותיו ההולכים ומצטברים, ובהיעדר גורמי תמיכה מרסנים, הלכה והתגבשה אצלו ההחלטה לפעול באופן עברייני כפתרון למצוקתו.

הנאשם הדגיש בפני שירות המבחן כי בתחילה הוא נרתע מביצוע העבירות כששוטט ברכבו ונמנע מביצוען במשך כשבוע. כמו כן, הנאשם תיאר את הריגוש והפחד בטרם ביצע כל עבירת שוד וכן שבמהלך מעשי השוד הוא נזהר שלא לפגוע בעובדי הבנקים, בלקוחות ובעוברי אורח, כשלא היה בכוונתו לגרום להם לפגיעה פיזית.

שירות המבחן התרשם כי **הנאשם מביע כיום הבנה ראשונית ביחס לחומרת העבירות ומבטא חרטה סביב ביצוען והפגיעה שנגרמה כתוצאה ממעשיו.** הנאשם תיאר בפני שירות המבחן הקלה לאחר שהצליח להיגמל משימוש בסמים בכוחות עצמו, בעת מעצרו, וכיום הוא חש שאינו נזקק להתערבות טיפולית לעניין התמכרותו לסמים. זאת, לאחר שבעבר עשה הנאשם שימוש אינטנסיבי בקוקאין.

ביחס לקשר עם הנאשמת, הנאשם ביטא רצון לחדש את המערכת הזוגית כשהדבר יתאפשר. שירות המבחן ציין כי הנאשם עלול להתקשות להימנע מלנסות ליצור קשר עם הנאשמת לאורך זמן.

שירות המבחן ציין את הערכת גורמי הטיפול בשב"ס שהנאשם מעורב חברתית ומנתב את שהותו במעצר לעשייה.

להערכת שירות המבחן, **הסיכון להישנות התנהגות אלימה הינו בינוני, והחומרה הצפויה** במידה שהנאשם יהיה מעורב בעבירות אלימות, תהיה **בינונית** גם כן.

לנגד עיני שירות המבחן עמדו **גורמי הסיכון לעבריינות**, הבאים לידי ביטוי בחומרת העבירות ובחזרתיות שבהן. שירות המבחן הטעים כי התנהגותו של הנאשם, קור הרוח שבו פעל, וכן התכנון וההכנה של המעשים, מצביעים על גיבוש מאפייני התנהגות עברייניים. כמו כן, שירות המבחן שקל את התרועעותו של הנאשם עם חברה שולית ואת הקושי שלו להציב לעצמו גבולות פנימיים, לצד דפוסי חשיבה נוקשים ונטייה לפריצת גבולות. שירות המבחן נתן דעתו גם לקשר ההרסני של הנאשם עם הנאשמת אשר הוביל לניתוק מהוריו, וכן לשימוש האינטנסיבי של הנאשם בסמים לאורך השנים, למאפיינים האלימים שבאישיותו ולאדישותו לתוצאות האפשריות של התנהגותו.

לעומת זאת, **גורמי הסיכוי לשיקום** באים לידי ביטוי בשירות הצבאי של הנאשם כלוחם, בעבודתו היציבה בתחום הנגרות ובהקמת עסק שמסר להוריו. בנוסף, הנאשם מסוגל כיום לבחון באופן ראשוני את ההשלכות השליליות שיש בשימוש בסמים, ובמסגרת מעצרו הוא עורך מאמצים למצוא לעצמו מסגרות השתייכות חינוכיות מיטיבות. הנאשם שבע רצון מתפקודו, ולדבריו הוא נקי מסמים. כיום הנאשם מצליח באופן ראשוני להבין את מידת החומרה של מעשיו והוא מביע חרטה.

לסיכום ציין שירות המבחן: "נוכח אופי העבירות, חומרתן והסיכון הגלום בהן, הסיכון הקיים גם כיום להישנות העבירות, במיוחד לנוכח דפוסיו העברייניים, להערכתנו אין מנוס מענישה קונקרטיה ומוחשית, כאשר בנסיבות אלו לא נוצר פתח להתערבות שיקומית של שירותנו בדרך של העמדתו בצו מבחן. נציין כי במידה וידון למאסר, אנו מקווים כי ינצל את תקופת מאסרו להיעזר בגורמי הטיפול בשב"ס".

ראיות הצדדים לעונש

6. **מטעם ההגנה הוגשו** תעודת סיום קורס כישורי חיים גוף ונפש בשב"ס; תעודה על הישגיו של הנאשם באולימפיאדת המקצועות החטיבתית; תעודת סיום על קורס תג"ת - להשלמת 12 שנות לימוד; תעודת הערכה - שחרור משירות סדיר; ותעודת הערכה על השתתפותו של הנאשם במדרשה התורנית בשב"ס.

כמו כן העידו מטעם ההגנה דודתו ודודו של הנאשם.

דודתו של הנאשם, גב' אורית גור, תיארה את הנאשם כבחור חרוץ, מסור לעבודה, מנומס וערכי, אשר הותיר רושם חיובי על כל מי שבא עמו במגע. כמו כן, מסרה העדה כי מעצרו של הנאשם היכה את בני המשפחה בהלם וכי המשפחה התפרקה לחלוטין: "אני בניסיון שלי לגשר, הגעתי למצב שאני לא מדברת עם אחותי, אמא של בר. התרסקנו כולנו. ממש... אחותי במצב מאד לא פשוט. היא מאבדת את עצמה כמעט לדעת".

דודו של הנאשם, מר איציק מאידיבור, ביקש להוסיף כי: "לסיפור הזה יש שני צדדים. אני מכבד את מה שבר אמר לי, בכל אופן, שהוא לא מוכן שאערב את הצד השני, מהסיבות שלו". העד ציין כי הנאשם מקווה ששיתוף הפעולה המלא עם רשויות האכיפה יזקק לזכותו ויביא להקלה בעונשו. עוד הוסיף העד שאם הנאשם היה פונה לסבו בבקשה לעזרה כלכלית, הוא היה מקבל פי שניים מהסכום ששדד. לסיום הדגיש העד כי "אין לי ספק שהוא לא יחזור על זה לעולם, לא על פחות מזה, אבל לא הייתי רוצה שבסופו של דבר נאבד אותו".

עיקרי טיעוני המאשימה

7. **באות-כוח המאשימה** עמדו על השיקולים התומכים לדעתן בהחמרה בעונשו של הנאשם.

עו"ד גיל קרן-רם סקרה בקצרה את העבירות שבהן הורשע הנאשם וטענה כי מדובר במסכת אדירה וכמעט חסרת תקדים של אירועים, שהתפרשו על פני תקופה ממושכת.

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירות שבהן הורשע הנאשם - הזכות לקניין, ביטחון הפרט וביטחון הציבור. ב"כ המאשימה הטעימה כי מידת הפגיעה בערכים אלו במקרה דנן הינה גבוהה ביותר, לנוכח האימה שהטיל הנאשם על עובדי הבנקים ולקוחותיהם, בטבורם של ישובים, לאור יום ובשעה שהם שוקקים והומי אדם, ולנוכח דרישת הכספים באיומי אקדח וגובה סכומי הכסף שנשדדו שהצטבר ל-375,000 ₪.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, ציינה ב"כ המאשימה, בין היתר, כי אירועי השוד היו פרי תכנון מוקדם ומדוקדק, שכלל פעולות הכנה נרחבות ומתוחכמות; כי הנאשם הצטייד בכלי רכב שונים ודאג להסתיר את זהותם באמצעות לוחיות רישוי גנובות; כי ההצטיידות בכיסויי פנים ובכפפות הפכו את מלאכת האכיפה לבלתי אפשרית; כי הנאשם הצטייד בשני אקדחי אוויר; כי הנאשם קשר קשר עם הנאשמת לבצע שני מעשי שוד, תוך תכנון משותף וביצוע סיורים מקדימים; וכי חלקו של הנאשם הוא מרכזי ביותר, באשר הוא נכנס לסניפים ושדד מהכספרים את השלל באיומי אקדח.

ב"כ המאשימה הדגישה את הנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם: ראשית, הנזק הכלכלי בסך 375,000 ₪ שנגרם לבנקים, לצד הפגיעה בדימוי של הבנקים בעיני הלקוחות והפגיעה בחיי המסחר התקין במדינה. שנית,

הפגיעה בציבור עובדי הבנקים אשר הנאשם כיוון אליהם אקדח והטיל עליהם אימה.

עוד צוין כי הנאשם שדד שני סניפי בנק פעמיים, ושבמשך חצי שנה משטרת ישראל השקיעה משאבים לא מבוטלים על מנת לאתר את הנאשם.

ב"כ המאשימה הגישה לבית המשפט **אסופת פסיקה**, שעיקרה יובאו להלן, בפרק הדיון, והפנתה בין היתר גם לתפ"ח (מרכז) 51122-01-13 **מדינת ישראל נ' קורסונסקי** (26.4.2018) (להלן: "**עניין קורסונסקי**") שניתן לאחרונה.

עו"ד ליה קוק - שטענה אף היא מטעם המאשימה - הוסיפה כי במקרה דנן מעשי השוד, לרבות מעשים שנעשו בזה אחר זה באותו מועד, הם אירועים נפרדים ולפיכך יש לקבוע מתחם עונש הולם עבור כל אירוע בנפרד.

לטענת ב"כ המאשימה, מתחם העונש ההולם בגין כל עבירת שוד עומד על 30-60 חודשי מאסר בפועל, לכל אירוע; ומתחם העונש ההולם בגין כל אחת מעבירות השוד שאלהן נלוו עבירות נוספות או שנעשו בצוותא חדא עם הנאשמת, הוא 36-72 חודשי מאסר בפועל, לכל אירוע.

בנוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם הודה כבר בראשית ההליך המשפטי. עם זאת, התסקיר בעניינו של הנאשם נושא בעיקרו אופי שלילי. שירות המבחן ציין את דפוסיו העברייניים של הנאשם וכן את הסיכון להישנות של אלימות ואת החומרה בכך והמליץ על ענישה קונקרטית ומוחשית.

ב"כ המאשימה הטעימה כי הנאשם מביע הבנה ראשונית בלבד ביחס לחומרת העבירות וכי הוא לא פעל לתיקון הנזקים שנגרמו ולא השיב את כספי מעשי השוד. ב"כ המאשימה הוסיפה שיש לתת משקל גם לאינטרס של הרתעת הרבים מפני ביצוע מעשים דומים.

לעמדת המאשימה, יש למקם את עונשו של הנאשם בחציו התחתון של כל מתחם. עם זאת, כיוון שבית המשפט אינו עושה חישוב אריתמטי מדוקדק, אלא עוסק במלאכת מחשבת - ב"כ המאשימה **עתרה לעונש כולל שלא יפחת מ-16 שנות מאסר בפועל**, לצד מאסר מותנה, קנס משמעותי שיביא לידי ביטוי את המשאבים שהשקיעה המדינה בלכידתו של הנאשם וכן פיצוי משמעותי לנפגעי העבירה, הכספרים שנזכרו בכתב האישום.

בנוסף, ביקשה ב"כ המאשימה **לחלט לטובת אוצר המדינה** את סכום הכסף שנתפס ברשות הנאשם בסך 56,300 ₪, טלפון נייד והרכב מסוג "קיה פיקנטו" ("רכב 1") וכן לחלט את כלל המוצגים ששימשו את הנאשם לביצוע העבירות.

עיקרי טיעוני ההגנה

עמוד 8

מנגד, ב"כ הנאשם עמד על השיקולים התומכים בהקלה בעונשו של הנאשם.

ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם נעדר עבר פלילי וכי הוא שירת כלוחם בגדוד 101 בחטיבת הצנחנים. הנאשם נטל אחריות על מעשיו כבר במהלך החקירה במשטרה, הוא שיתף פעולה עם חוקריו ומסר פרטים שלא היו ידועים להם. בהודאתו חסך הנאשם מזמנו של בית המשפט וחסך מעדי התביעה הרבים את הצורך להעיד על האירועים שחוו.

הסניגור הוסיף כי התכנון המיוחס לנאשם נועד למנוע פגיעה באחרים וכי הנזק שנגרם הוא נזק כלכלי - אף שסביר להניח שאנשים שנכחו במקום בזמן מעשי השוד חששו. כמו כן, הוטעם כי הנאשם לא החזיר את כספי השוד לנוכח מצבו הכלכלי העגום.

ב"כ הנאשם הדגיש כי האירוע נשוא כתב האישום פירק את משפחתו של הנאשם. כך, לדיון במשפט הגיעו דודיו של הנאשם וסבו, ואילו משפחתו הגרעינית לא הופיעה. הסניגור הוסיף כי אמו של הנאשם חולה נפשית ומצבה הידרדר בעקבות האירועים נושא כתב האישום.

לעמדת ההגנה, האישומים החמישי והשישי מהווים אירוע אחד, שכן אירעו בהפרש של 20 דקות זה מזה; וכך גם האישומים השביעי והשמיני, אשר אירעו בהפרש של חצי שעה.

ב"כ הנאשם הגיש לבית המשפט **אסופת פסיקה**, שעיקריה יובאו להלן, בפרק הדיון.

ב"כ הנאשם עתר לקבוע מתחם עונש הולם כולל שנע בין 4 ל-7 שנות מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם התייחס גם לפסיקה שהגישה ב"כ המאשימה וביקש לאבחן אותה מהמקרה דנן.

הסניגור הדגיש, בין השאר, כי בע"פ 4050/14 **גרשר נ' מדינת ישראל** (17.6.2015) (להלן: "**עניין גרשר**"), שבו נדחה הערעור על חומרת העונש בן 10 שנות מאסר בפועל שנגזר על המערער בגין 6 מעשי שוד שבוצעו תוך נשיאת אקדח - מדובר במערער שלחובתו היה עבר פלילי ושלצד מעשי השוד הוא ביצע גם עבירות של קשירת קשר ושל שיבוש מהלכי משפט. באשר לע"פ 1449/15 **עוזיאל נ' מדינת ישראל** (29.11.2016) (להלן: "**עניין עוזיאל**") - שאף אליו הפנתה המאשימה ושבן נדחה הערעור על חומרת העונש של 8.5 שנות מאסר בפועל, בגין 9 מעשי שוד, לאחר ניהול הליך הוכחות וחרף עברו הפלילי - נטען שבהשוואה לנסיבות המקרה דנן ובשים לב להודאת הנאשם דנא ולעברו הנקי, עונשו של הנאשם אינו צריך לחרוג מ-7 שנות מאסר בפועל, לכל היותר.

ביחס לעתירה לפיצוי טען הסניגור כי המאשימה לא הגישה לבית המשפט תצהירים של נפגעי העבירה, ולפיכך

לא ניתן לדעת מיהם נפגעי העבירה ומה היקף הנזק שנגרם להם. בתגובה לכך, הבהירה ב"כ המאשימה כי בכתב האישום רשומים שמות הכספרים והם אלו שעבורם עתרה המאשימה לחיוב הנאשם בפיצויים.

באשר לסוגיית החילוט לא התנגד ב"כ הנאשם לבקשת החילוט של המאשימה לגבי סכום הכסף שנתפס אצל הנאשם ולגבי מכשיר הטלפון הנייד שלו, אך טען כי יש להשיב את סכום הכסף שנתפס אצל הנאשם לבנק האחרון שנשדד ולא לחלטו לטובת המדינה. כמו כן, הסיגור הדגיש כי הרכב שהמאשימה ביקשה לחלטו שייך לדודתו של הנאשם, גב' אורית גור, ושכחונתו להגיש בקשה בעניין זה בסוף ההליך.

הנאשם מסר בדבריו בפני בית המשפט בעיקר כי: "אני רוצה לומר שאני באמת לוקח אחריות מלאה על המעשים שלי ומהרגע שנעצרתי לקחתי אחריות מלאה והודיתי בכל האישומים ולקחתי אותם להסוואה ושיתפתי פעולה מלאה... בת זוגתי שלאחר זמן לא ארוך התארסנו, היא חולה במחלת אנורקסיה ובולימיה בצורה מאד חמורה ואני הרגשתי שכשעברנו לגור ביחד, המחלה שלה השתפרה פלאים... הרגשתי שאני לא יכול לתת לחובות ולעצם זה שאני לא מצליח לשלם את שכה"ד לגרום לה לנסיגה וזה מה שגרם לי לעשות את הפשעים החמורים האלה ... אני מבקש להקל בעונש ומבטיח שדברים כאלה לא יחזרו. נכון שזה נראה שבנקים זה ענין חמור אבל הכוונה שלי היתה לא לפגוע באדם הפרטי ולכן הלכתי למשהו מוסדי ובכל מקרה ומקרה אני מביע התנצלות מלאה".

דין והכרעה

כללי

9. בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין, **העיקרון המנחה** בענישה הוא **עקרון ההלימה**, דהיינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

10. **מתחם העונש ההולם** - כידוע, מקום שמיוחסים לנאשם **אישומים אחדים**, יש לקבוע תחילה **האם** מדובר ב"**אירוע אחד**", כך שייקבע מתחם עונש הולם אחד לאירוע כולו, או שמא מדובר ב"**כמה אירועים**", כך שייקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד (סעיף 40ג לחוק).

לענין הפרשנות של המונח "**אירוע**", ראו ע"פ 1605/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (27.8.2014), בפסקאות 15-18 לחוות דעתו של כב' השופט ס' ג'ובראן; וכן, בהרחבה, ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014) - בענין "**מבחן הקשר ההדוק**", שנקטו כב' השופטת ד' ברק-ארז וכב' השופט ע' פוגלמן, לעומת "**המבחן הצורני-עובדתי**" ו"**המבחן המהותי-מוסרי**" שבהם נקט כב' השופט י' דנציגר. כמו כן, ראו והשוו: ע"פ 2519/14 **אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** (29.12.2014); ע"פ 5643/14 **עיסא נ' מדינת ישראל** (23.6.2015), בפסקה 11 לפסק-דינו של כב' השופט צ' זילברטל (להלן: "**עניין עיסא**"); ע"פ 1082/14

ג'יסאר נ' מדינת ישראל (23.7.2015); וע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (3.9.2015).

כמו כן, ראו בעיקר ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.2016) (להלן: "עניין מזרחי"), שבו נקבע כי לעיתים, כשמדובר במעשים דומים החוזרים על עצמם, השלובים ואחוזים זה בזה - למרות שמדובר באירועים שונים, מן הראוי לראות את המעשים כאירוע אחד ולקבוע מתחם עונש הולם אחד.

מתחם העונש ההולם - בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק, בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בעיקרון המנחה, הוא כאמור **עקרון ההלימה**, ולשם כך יתחשב בית המשפט בפרמטרים הבאים: **הערך החברתי שנפגע** מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, **נסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין, ומדיניות הענישה הנהוגה [ראו, למשל, ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (18.7.2013); ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, בפסקאות 18-29 לחוות דעתו של כב' השופט נ' סולברג (5.8.2013); ע"פ 4741/13 מדינת ישראל נ' נעאמנה, בפסקה 13 (10.6.2014)].

11. **גזירת העונש המתאים** - בהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק, בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות **נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40יא לחוק.

כמו כן, רשאי בית המשפט להתחשב בשיקולי **הרתעה אישית** (סעיף 40ו לחוק) ו**הרתעת הרבים** (סעיף 40ז לחוק), **ובלבד** שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

12. **חריגה ממתחם העונש ההולם** - בהתאם לסעיפים 40ד-ה לחוק, ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם, בין אם לקולה משיקולי שיקום, ובין אם לחומרה משיקולים של הגנה על שלום הציבור.

מן הכלל אל הפרט

13. במקרה דנן, המדובר בתשעה אישומים המהווים "**אירוע אחד**", בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. זאת, שכן לפנינו סדרת מעשים בעלי אופי ונסיבות דומים שבוצעו במשך תקופת זמן אחת ורצופה, שיש ביניהם קשר הדוק והמהווים מסכת עבריינית אחת, שבוצעה במסגרת תוכנית פלילית, כמצוין במבוא לכתב האישום המתוקן.

ראו על כך בעיקר עניין מזרחי, שבו נקבע, כאמור, כי לעיתים, כשמדובר במעשים דומים החוזרים על עצמם, השלובים ואחוזים זה בזה - למרות שמדובר באירועים שונים, מן הראוי לראות את המעשים כאירוע אחד ולקבוע מתחם עונש הולם אחד. הדברים יפים גם לעניין המקרה שלפנינו.

כמו כן, בענייננו יפים גם דבריו של כב' השופט צ' זילברטל:

עמוד 11

"אף לגישתי, דומה כי ראוי לאפשר פרשנות רחבה דיה להגדרת המונח "אירוע אחד" אשר תשאיר מתחם להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט, וזאת הן בשל שיקולי יעילות עבודתו של בית המשפט והן לשם הגשמת תכליתו של תיקון 113 לחוק. בהקשר זה יאמר, כי קביעת מספר מתחמי עונש שלא לצורך עלולה במקרים מסוימים להביא להעלאת רף הענישה באופן שאינו ראוי, על-ידי פריטה לפרוטות של הרכיבים העונשיים בעניינו של הנאשם ויצירת תחושה לא נוחה של "התחשבות" עמו, העצמה של חומרת מעשיו מעבר למתחייב וחריצת דינו בדרך מלאכותית" (עניין עיסא, פסקה 11).

מתחם העונש ההולם

14. במעשיו פגע הנאשם **במספר ערכים מוגנים** וביניהם שלטון החוק, שלום הציבור וביטחון האישי, הזכות לקניין וקיום חיי מסחר תקינים.

במקרה דנא, **מידת הפגיעה** בערכים המוגנים הנה **גבוהה**, בעיקר לנוכח ריבוי העבירות ופוטנציאל הנזק הטמון בביצוע מעשי שוד באיומי אקדח, הגם שמדובר באקדחי אוויר.

15. בית המשפט העליון חזר לא אחת על הצורך, ככלל, בהטלת ענישה מחמירה בגין עבירות שוד, בין היתר משיקולי הרתעה וכדי להגן על שלום הציבור ועל ביטחונו.

כך, למשל, בע"פ 4872/95 **מדינת ישראל נ' אילון**, פ"ד נג(3) 1 (1995), הוטעם, ביחס לעבירה של שוד, כי:

"מבחינת האינטרס הציבורי, אין זה מספיק להטמיע בחוק סטנדרטים של התנהגות. הציבור חייב לראותם מיושמים בכל עת ולראות בהם חלק בלתי נפרד מנהגים חברתיים מקובלים המגנים על גופו, על רכושו ועל כבודו של כל אחד מתוכם. ענישה סלחנית במקרים של התנהגות עבריינית חמורה עלולה להביא להתמוטטות עכבות מוסריות, להתפרש כהתפשרות על ערכים ועל נורמות, לפגוע באמינות מימושו של האיום בעונש מאחורי החוק ולהעביר מסר שלילי לעבריינים פוטנציאליים המועדים לבצע עבירות מאותו סוג" (בפסקה 6 לפסק-דין של כב' השופט ט' שטרסברג-כהן).

בפסיקה הודגש כי עבירת השוד, אשר הפכה למרבה הצער לתופעה נפוצה, פוגעת הן בזכות הקניין של הקורבן והן בזכותו לשלמות גופו. יש בה כדי לזרוע פחד ודמורליזציה בסביבה כולה. ביסודה לא מונח אלא רצון חסר מעצורים להפיק במהירות רווח קל על חשבון הזולת.

על כן, ככלל, על הענישה לכלול רכיב מרכזי של מאסר משמעותי לריצוי בפועל; כך, במיוחד, כשמדובר בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, שהעונש המרבי הקבוע לצדה הוא עשרים שנות מאסר.

ראו, למשל, ע"פ 5889/07 טאלר נ' מדינת ישראל (10.1.2008), בפסקה ה(2), שם נקבע כי:

"על בית משפט זה ובתי המשפט האחרים ליתן תוכן הן לעמדת המחוקק בקביעת רמת הענישה לצד העבירות, ובמקרה דנא - כפי שצינה הפרקליטה המלומדת - בעבירת השוד בנסיבות מחמירות (סעיף 402(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977) נקבעו עשרים שנות מאסר, וזאת בנוסף לעבירות האחרות, הקלות יותר במדרג העונשין".

16. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, קיימות במקרה שלפנינו מספר נסיבות לחומרה.

ראשית, אין מדובר במעידה חד פעמית של הנאשם, כי אם בתשעה מעשי שוד שונים, אשר בוצעו תוך תחכום ותכנון מוקדם. הנאשם השתמש בכלי רכב שונים, הוא הסווה את לוחיות הרישוי שלהם באמצעות לוחיות רישוי שגנב מרכבים חונים, ודאג ללבוש בגדים כהים, לחבוש קסדה ולהצטייד בכפפות על ידיו.

מעשי השוד נפרשו על פני כחמישה חודשים, אשר במהלכם ניסתה משטרת ישראל לתפוס את הנאשם ללא הצלחה.

שנית, בטרם פנה הנאשם לכספרים/יות הוא שלף אקדח אוויר שנשא עמו, ובחלק מהמקרים הוא אף כיוון אותו כלפי הכספרים/יות. מחד גיסא - אין מדובר באקדח שבכוחו להמית; אך מאידך גיסא - האקדח נחזה להיות אקדח המסוגל להמית ונקל לתאר את האימה והבהלה שאחזו בכספרים/יות ובנוכחים במקום. מעבר לכך, גם אם הנאשם רצה להימנע מפגיעה פיזית במאן דהוא, ניסיון החיים מלמד, למרבה הצער, שאירועי שוד עלולים להסתבך ולהסתיים בתוצאות טראגיות.

שלישית, לא למותר לציין את הנזקים שנגרמו כתוצאה ממעשיו של הנאשם: בראש ובראשונה, סכום הכסף הגבוה שגזל הנאשם - ₪ 375,000 - אשר לא הושב. בנוסף, אף שהנאשם לא פגע פיזית במאן דהוא, הרי שביצוע שוד לאור יום פוגע בביטחונם האישי של העדים לשוד, ובראשם הכספרים/יות, אך גם ביתר הנוכחים במקום ובעיקר לקוחות הבנקים. הגם שלא הוגשו תצהירים של הכספרים/יות-נפגעי העבירות, ברי כי מעשי השוד שביצע הנאשם הותירו את חותמם הקשה והטראומתי על הנוכחים בסניפי הבנק ובסניפי הדואר השונים בעת מעשי השוד, ובעיקר על הכספרים/יות אשר אליהם פנה הנאשם באיומי אקדח בדרישה לקבלת כספים.

17. כפי שיפורט להלן, קיימת פסיקה ענפה בעניין הענישה הראויה בגין העבירה של שוד בנסיבות מחמירות, ובפסיקה קיים מנעד רחב של עונשים, כשברי כי כל מקרה שונה ממשנהו וכי כל מקרה נבחן לגופו על פי נסיבותיו הקונקרטיות.

באי-כוח הצדדים אמנם הגישו לעיון בית המשפט פסקי דין מרובים המתייחסים לעבירת שוד, אך רוב פסקי הדין התייחסו למקרים שבהם הורשעו הנאשמים במעשה שוד בודד או בשני מעשי שוד, ובחלק ניכר מפסקי הדין דובר על עבירות שוד שלא בנסיבות מחמירות - בשונה מהמקרה שלפנינו.

להלן אתיחס בעיקר לפסיקה - שרק למרביתה היפנו ב"כ הצדדים - שבה נדונו מקרים של ריבוי מעשי שוד בנסיבות מחמירות, בדומה למקרה דנן.

בעניין **קורסונסקי**, שאליו כאמור הפנתה ב"כ המאשימה, נדון עניינו של נאשם, אשר הורשע, לאחר שמיעת ראיות, ברצח מאבטח במהלך שוד וב-13 עבירות שוד. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר עולם בגין עבירת הרצח ו-18 שנות מאסר בפועל בגין 13 עבירות השוד - שש מהן בנסיבות מחמירות.

בעניין **גרשר**, שאף אליו כזכור הפנתה ב"כ המאשימה ושאותו ביקש ב"כ הנאשם לאבחן מהמקרה דנן, כאמור נדחה הערעור על חומרת העונש בן 10 שנות מאסר בפועל, שהושת על המערער בגין 6 מעשי שוד שבוצעו תוך נשיאת אקדח, וזאת בשים לב לעברו הפלילי המכביד של המערער.

באותה פרשה, בע"פ 945/15 **אורזלין נ' מדינת ישראל** (24.9.2015) נדחה הערעור על חומרת העונש, בן 10 שנות מאסר בפועל, לצד הפעלת עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים, מחציתו האחת באופן חופף ומחציתו האחרת באופן מצטבר - שהושת על המערער אורזלין, שותפו של גרשר - בגין שש עבירות של שוד בנסיבות מחמירות, עבירה אחת של ניסיון שוד, שש עבירות של קשירת קשר לפשע, שש עבירות של נשיאת נשק ושש עבירות של שיבוש מהלכי משפט.

בע"פ 7751/08 **צסקי נ' מדינת ישראל** (1.10.2009), שאליו הפנה ב"כ הנאשם, נדחה הערעור על חומרת העונש בן 7 שנות מאסר בפועל, שהושת על המערער בגין 8 עבירות של שוד בנסיבות מחמירות (תוך שימוש בסכין) ובגין עבירה של ניסיון שוד.

בע"פ 1399/91 **ליבוביץ נ' מדינת ישראל** פ"ד מז(1) 177 (1993) התקבל הערעור על חומרת העונש, כך שעונשו של המערער (שכונה "האופנובנק") הועמד על 14 שנות מאסר - חלף 20 שנים, וזאת בגין 22 מעשי שוד, שמתוכם ירה המערער בעשרה מקרים ירייה אחת באוויר באמצעות אקדח. בית המשפט העליון ציין שמדובר במקרה מיוחד שבו המערער הודה בכל העבירות, שיתף פעולה עם המשטרה והביע חרטה כנה ועמוקה, שבאה לידי ביטוי בהשבת כספי השוד בליווי מכתב אישי לכל נגזל ונגזל ושבנו הנאשם היכה על חטא.

יוטעם כי הפסיקה דלעיל התייחסה, כאמור, בעיקר לעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, תוך נשיאת נשק, בדומה לעבירות שבהן הורשע הנאשם.

עם זאת, לשלמות התמונה ולשם השוואה, להלן תובא פסיקה המתייחסת למקרים פחות חמורים, של שוד **ללא** נסיבות מחמירות וללא נשיאת נשק, **בשונה** מהמקרה דנן:

בע"פ 6262/15 **גירגין נ' מדינת ישראל** (15.11.2017), שאליו הפנו באי-כוח הצדדים, נדחה הערעור על

חומרת העונש בן 5 שנות מאסר בפועל שהושת על המערער בגין 4 מעשי שוד ובגין מקרה בודד של ניסיון שוד.

בעניין **עוזיאל**, שאליו כאמור הפנתה ב"כ המאשימה ושאותו כזכור ביקש ב"כ הנאשם לאבחן מהמקרה שלפניו, נדחה הערעור על חומרת העונש בן 8.5 שנות מאסר בפועל, שהושת על המערער בגין 9 מקרים של שוד ובגין מקרה בודד של ניסיון שוד.

בע"פ 8693/13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (3.2.2015) נדחה הערעור על חומרת העונש בן 7 שנים בפועל, לצד הפעלת מאסר על תנאי בן 18 חודשים, מחציתו האחת באופן חופף ומחציתו האחרת במצטבר - שהושת על המערער, בעל עבר פלילי מכביד בעבירות שוד, בגין 5 מעשי שוד.

בע"פ 4521/12 **סואמי נ' מדינת ישראל** (30.6.2014), שאליו הפנה ב"כ הנאשם, התקבל הערעור על חומרת העונש ועונשו של המערער הועמד על 78 חודשי מאסר בפועל - חלף 9 שנים - וזאת בגין 8 עבירות שוד ובגין עבירה של הפרת הוראה חוקית.

בע"פ 2304/11 **ארליכסון נ' מדינת ישראל** (19.1.2012), שגם אליו הפנה ב"כ הנאשם, נדחה הערעור על חומרת העונש בן 5 שנות מאסר בפועל, שהושת על המערער בגין 5 מעשי שוד ובגין ניסיון שוד, שבוצעו באיומי אקדח פלסטיק.

בשים לב למדיניות הענישה הנהוגה, כמפורט לעיל, ולאחר ששקלתי את הפגיעה בערכים המוגנים ואת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, באתי לכלל מסקנה כי **מתחם העונש ההולם הכולל**, ביחס **לכלל העבירות** שבהן הורשע הנאשם במסגרת תשעת האישומים, **נע בין 10 שנות מאסר בפועל לבין 16 שנים**.

גזירת העונש המתאים לנאשם

18. לזכות הנאשם אקח בחשבון את העובדה שהוא אדם צעיר אשר ניהל חיים נורמטיביים עד לביצוע העבירות נושא התיק דנן.

עוד יש לתת משקל ניכר לכך שהנאשם הודה בביצוע העבירות כבר בחקירתו במשטרה וכן בבית המשפט והביע חרטה על מעשיו. הודאת הנאשם חסכה זמן שיפוטי ואת הצורך בהעדת הכספרים/יות והעדים הנוספים לשוד.

אמנם, אין לנאשם הרשעות קודמות, אך בנסיבות המקרה דנן יש להעניק משקל מוגבל לעברו הפלילי הנקי של הנאשם. זאת, כיוון שהנאשם הורשע בסדרה של מעשי שוד שהתפרשה על פני כחמישה חודשים ושהסתיימה רק בעקבות תפיסתו; כאמור, אין מדובר במעידה חד פעמית, כי אם במימוש תכנית עבריינית מדוקדקת פעם אחר פעם.

כמו כן, הנאשם נהנה מכספי השוד ולא השיב את כספי הגזלה אשר שדד.

בין השורות נטען על ידי ההגנה כי הנאשם ביצע את המעשים בהשפעת הנאשמת; אולם אין לקבל טענה זו כיוון שהנאשם הוא בגיר, אשר לאחר שנקלע לקשיים אישיים וכספיים, בחר מרצונו לבצע מעשים פליליים חמורים, פעם אחר פעם. יתרה מזאת, הנאשם הוא העבריין העיקרי וזה שביצע את כל מעשי השוד בפועל.

בנוסף, תסקיר שירות המבחן מתאר תמונת מצב בעייתית. אמנם הנאשם מגלה הבנה ראשונית לחומרת העבירות ומבטא חרטה, אך התנהגותו מלמדת על כך שהוא אימץ דפוסים עברייניים, ושירות המבחן מעריך שקיים סיכון בינוני להישנות עבירות אלימות; לפיכך שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית והמליץ לנקוט ענישה קונקרטית ומוחשית.

19. **בנסיבות הכוללות** של המקרה דנן ובשים לב בראש ובראשונה לעקרון ההלימה וכן לשיקולי החומרה, לרבות שיקולי ההרתעה וההגנה על שלום הציבור ועל ביטחונו, מן הצד האחד, ולשיקולי הקולה, מן הצד האחר, הכול כמפורט לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם **בגין כל העבירות שבהן הורשע בתיק דנן, עונש כולל של מאסר בפועל לתקופה המצויה בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם הכולל דלעיל, אם כי לא ברף התחתון ממש של המתחם**, בשים לב כאמור בעיקר לכך שהנאשם לא השיב את כספי השוד.

סוגיית החילוט

20. כזכור, ב"כ המאשימה עתרה לחלט לטובת אוצר המדינה סך של ₪ 56,300 שנתפס ברשות הנאשם, מכשיר הטלפון הנייד שלו, הרכב מסוג "קיה פיקנטו" ("רכב 1") וכן כלל המוצגים ששימשו את הנאשם לביצוע העבירות.

ב"כ הנאשם התנגד אך לחילוט הרכב ("רכב 1"), באשר נטען שהוא שייך לדודתו של הנאשם, גב' אורית גור, ובעניין זה צוין כי בכוונת גב' גור להגיש בקשה מתאימה בסוף ההליך. כמו כן, הסתייג הסניגור מהעתירה של המאשימה לחלט לטובת המדינה דווקא את סכום הכסף שנתפס ברשות הנאשם וטען שיש להעבירו לבנק שממנו נשדד הכסף.

לאחר בחינת עמדות הצדדים, **הנני מורה לחלט לטובת אוצר המדינה**, כעתירת המאשימה, את הסכום של ₪ 56,300 שנתפס ברשות הנאשם ואת מכשיר הטלפון הנייד שלו וכן כלל המוצגים ששימשו את הנאשם לביצוע העבירות.

כמו כן, **ובכפוף** לאמור להלן, יחולט הרכב הנ"ל מסוג קיה פיקנטו מ"ר 31-121-52 ("רכב 1") לטובת אוצר המדינה, כעתירת המאשימה, אך החילוט יעוכב למשך 45 יום מהיום; ואם תוגש לבית המשפט בקשה על ידי הטוען/נת לבעלות על הרכב תוך 45 יום מהיום, יעוכב החילוט של הרכב האמור עד למתן החלטה בבקשה לגופה.

סוף דבר

21. סוף דבר, אני מטיל בזה על הנאשם את **העונשים הכוללים** הבאים:

א. **11 שנות מאסר בפועל, שמניין מיום מעצרו - 14.8.17;**

ב. 24 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופת התנאי עבירת שוד או כל עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע;

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופת התנאי אחת מהעבירות האחרות שבהן הורשע (מלבד שוד) או כל עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון;

ד. קנס בסך 50,000 ₪, שישולם תוך 45 יום מהיום, או 180 ימי מאסר תמורתו, אם לא ישולם הקנס במועד.

כמו כן, אני מחייב את הנאשם בתשלום פיצויים לכספרים/יות-נפגעי העבירות הנזכרים בעובדות כתב האישום המתוקן, בסך 5,000 ₪ לכל אחד, וזאת תוך 30 יום מהיום.

ב"כ המאשימה תמסור תוך שבוע מהיום למזכירות בית המשפט את פרטיהם של הכספרים/הכספריות-נפגעי העבירות הנזכרים בכתב האישום המתוקן.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ו סיוון תשע"ח, 29 מאי 2018, במעמד הצדדים.

מרדכי לוי, שופט